

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU :

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Nr. 3667.

**Onoratorulu corporatiuni bisericesci, Iubitulu
cleru si poporu din protopopiatulu Banat-
Comlosiului !**

*Daru si indurare dela Ddieu Tatalu si Domnulu
nostru Isus Christosu.*

Prin incetarea din viétia a binemeritatulu vos-
tru protopopu de pia memoria *Vincentiu Sierbanu*,
devenind in vacantia scaunulu protopopescu alu B.-
Comlosiului, s'a pusu la cale celea necesarie pentru
definitiv'a deplinire a acestui scaunu protopopescu, si
pe bas'a votulu sinodulu protopopescu electoralu, de-
pusu in protocolulu luat in B.-Comlosiu la 1/13.
August a. c. Consistoriulu nostru eparchialu dintre
cei trei candidati alesi de susnumitul sinodu proto-
popescu a aflat de bine a denumi de protopresviteru
in vacantulu tractu pre venerabilulu parinte proto-
popu **Paulu Miulescu** din tractulu Ciacovei, dieces'a
Caransebesiului.

Ceea-ce Vi facem cunoscutu cu acelu adausu,
ca pentru introducerea susnumitului protopopu in noulu
seu postu s'a desiptu diu'a de 24. ale curintei, sti-
lulu vechiu, ér cu efeptuirea introducerii s'a insar-
cinatu venerabilulu parinte administratoru **Paulu
T e m p e a.**

Când Vi notificâm celea de sus, prin literele
nóstre presinte Ve si indetoram pre voi on. corpo-
ratiuni, iubitu cleru si poporu din tractulu B.-Com-
losiului, ca pre venerabilulu parinte protopopu **Paulu
Miulescu** se-l cunósceti de protopopulu vostru, insti-
tuitu dupa asiediamintele bisericiei nóstre dreptmari-
tóre, ca pre atare se-l respectati, lui se ve adresati
in tóte afacerile tienetóre de oficiulu protopopescu,
se-i dati totu sprijinulu recerutu in promovarea afa-

ceriloru protopopiatulu, ér ordinatiunile mai inalte, cari
vi se vor comunicá printrensulu se le primiti si im-
pliniti cu tóta bunavointi'a si acuratetia.

Dupa cari impartasindu ve binecuventarea nós-
tra archierésca, am remas

Arad, 15. Septemvre vechiu 1889.

Al vostru tuturoru, de binevoitoriu :

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Mai multa carte.

Nu este vin'a nimenui, daca astadi nu invétia
carte totu sufletulu romanescu ; ci de buna seama
este unu pecatu alu timpului, ca cei cu cartea in
mana nu o scim face acésta lumina mai generala si
mai placuta in inim'a poporulu !

Dar biseric'a iérta pecatele. Si deci de gresielele
trecutuliu in acésta directiune nu ne vom ocupá. Voim
mai multa carte in poporu, si constatâm cu bucuria,
ca unu puternicu curentu s'a format la noi in tim-
pulu din urma in acésta directiune.

Acestu curentu judeca pre fiecare organu alu
bisericiei nóstre numai dupa ceea ce lucréza, cá car-
tea se strebata pana in cea mai din urma coliba,
toema pentru cá din coliba cartea se ridice unu pa-
latu, pentru ca palatele nu mai sunt astadi prive-
legiulu nici unei clase, ci sunt unu bunu obscescu
alu ómeniloru de carte, de lucru si de minte.

Invetiatoriulu celu mai bunu este astadi la noi
celu ce are mai multi elevi, si carele la capetulu a-
nului aréta mai multu sporiu.

Preotu meritatu este astadi la noi numai acél'a,
in a carui parochia se vede, ca lucréza mai multa
carte, si carele a sciutu se infiltreze o civilisatiune
adeverat crestinesca in credintiosii sei.

Cu acésta mesura mesóra acestu curentu pre
fiecare omu, carele are o rola in viéti'a publica ro-
manésca.

Potu se fia multi, seau putieni ómenii inregimentati in servitiulu acestui curentu, dar pentru acum este destul, ca elu s'a formatu, si continua aluá dimensiuni totu mai mari, si in acelasi timp este o dovéda, ca in desvoltarea nóstra bisericésca-nationala ne gasim pre o cale buna.

De ce nu vom fi inse óre toti in servitiulu acestui roditoriu curentu ?

Nu este meritulu nostru alu celoru ce mergemu, si lucrám pentru intarirea acestui curentu, tocm'a asia precum nu este vin'a nóstra alu celoru ce nu mergem cu densulu, si dóra chiar lucrám pentru a-lu paralisá si impededá in activitatea si latirea lui.

A popóreloru mici si necajite, precum suntem si noi, sórte este, cá se chranéscá in sinulu lor multi ómeni nemultiemiti ; ér omulu nemultiemitu cu sene cártesce, si vorbesce de reu pre toti cei din jurulu seu.

Este o afacere curat personala a fi cinev'a nemultiemitu cu sene si cu ceea ce se lucréza in jurulu seu in viéti'a publica, la carea apartiene.

Dar timpulu, carele vindeca tóte, vindeca si indreptéza si pre ómenii nemultiemiti !

Va veni de sigur si la noi, la timpulu seu, acésta vindecare si indreptare, daca va strebate mai multa carte, si mai multa lumina in poporu.

Omulu nemultiemitu cartesce, si este bogatu in vorbe, ér vorbele prindu asupra ómeniloru numai pana atunci, pana cand nu sunt deplin luminati. In proportiunea, in carea inaintéza inse lumin'a, vorbele incéta, si poporulu intregu se inregimentéza in servitiulu faptelor.

Poporulu, carele astadi vorbesce mai putien in lumea civilisata, este englezulu ; dar totu englezulu este poporulu, carele lucréza mai multu, si carele cá unu poporu de o mana de ómeni stepanesce, si conduce multime de milióne.

Va veni de sigur unu timpu, in carele si noi romanii, vom vorbi mai putien, si vom lucrá mai multu, daca curentulu ómeniloru, cari voiescu, si lucréza pentru a strebate totu mai multu cartea in poporu, se va estinde si se va generalisá totu mai multu. —

Intrebarea este numai, ca óre, care va fi sórtea ómeniloru, cari s'au inrolat pre sene in servitiulu generalisárii cártii si invetiaturii in sinulu neamului romanescu din aceste párti ? Poté-vor ei biruí pedecile, ce li-se punu in cale din partea ómeniloru de vorbe ?

Vorbele cá vorbele : se dicu, si se trecu ; faptele inse au viétiá vecinica.

Apoi fapta mai marétiá, fapta mai trainica, decát a dá poporulu carte, nu esista.

De aceea felicitandu curentulu sanatosu, formatu in timpulu din urma la noi prin o seama de ómeni chiamati si alesi le dicem : „inainte,“ alu vóstru este viitoriulu.

Precum reulu este epidemicu in acésta lume : tocm'a asia se generaliséza si binele, incetu, dar siguru.

Unu Sincai a fost gonit pana a fost in viétiá, dar faptele lui au remas nemuritorie.

Unu Siagun'a, unu Gojdu au fost reu vorbiti pana au fost in viétiá, dar faptele lor au remas de valóre vecinica.

Satulu si satele nóstre sunt totu atâtea centre de viétiá, si daca din Rom'a cea mica din inceputu, prin cultura si civilisatiune s'a facut Rom'a cea mare de odinióra, am vrea se scim, ca cine va poté impededá pre celu din urma satu alu nostru de a deveni odata mare, daca pop'a si dascalulu lui, daca comitetulu si sinodulu parochialu si-voru scí a-si face detorintí'a ?

Vorb'a este numai cá se fim in curat cu scopulu, pre carele lu-urmarim prin carte in poporu.

Sunt astadi la noi ómeni, cari dicu, ca cartea in poporu face pre multi dintre credintiosii nostri instantieri, procesualnici si altele.

Si poté ca vor fi avend dreptate.

Pentru ce ?

Pentru ca de buna seama nu i-se va fi dat poporulu in mana o carte buna, ei o carte smintita, pentru ca fapta este, ca au fost, si este si carte smintita.

Care este cartea cea buna ?

La acésta intrebare raspunde istori'a civilisatiunei, si ne dice, ca numai acea carte este buna, carea deprinde pre omu a-se inaltíá si a-se ridicá prin lucrulu maniloru si prin ómeni'a inimei sale.

Numai acésta carte este carte buna.

Am esit si noi romanii astadi din necazurile trecutulu, si am intratu pre terenulu unei vietii reale. Mergem incet pre acésta cale, si poté ca ne vom fi si mai poticnindu din cand in cand, dar cu tóte acéstea mergem inainte.

Ne intieptim pre di ce merge, si judecám in tóte ale nóstre mai realu si mai obiectivu.

In ale cártii inca mergem astfelu.

Scól'a si biseric'a incepu a-se pune totu mai multu in legatura cu viéti'a ; ér acést'a este celu mai mare avantagiu. Nu suntem toti porniti in acésta directiune, dar acést'a nu ne impedece de a ocupá totu mai multu terenu. Si am poté provocá la unu leghionu de esemple din timpulu din urma alu vietii nóstre publice, din cari se vede, ca la noi astadi cu vorbe nu mai merge. Lumea ascépta dela ómeni fapte reale, pentru ca avem mai multa carte.

Cu tóte acéstea suntem numai la inceputulu inceputulu acestei mai multe cárti. Pentru astadi este inse destul acestu inceputu, deórece suntem pusi deja pre calea unei desvoltári sigure.

Vom urmarí inse acésta buna directiune si in viitoriu ?

Este bine cand e bine, ér de bine nu fugenimenea.

Astfelu si noi, suntem siguri, porniti odata pre calea binelui in directiunea, carea ne conduce la mai multa carte, vom urmá pre acesta cale totu mai cu sporu si cu mai multa trainicia.

Vom traí si vom vedé.

Prelegeri academice din dogmatic'a ortodoxa

partea speciala de Alexiu Comorósián fost profesor de teologie dogmatica la facultatea teologica din Cernautiu, revedinte si redactate cu binecuvéntarea Inalt Pré Santitului Archiepiscopu si Metropolitu D. D. Silvestru de profesorulu Dr. Emilian Voitichi.

Puterea de viétia si adevérat'a valóre a vietii omului depinde dela convingerea s'a, pentru ca convingerea este fauritoriulu fapteloru omenesci.

Omulu si-casciga diferite cunoscintie, cari tóte forméza in internulu lui diferite convingeri. Convingerea tuturor convingeriloru omenesci o forméza inse *convingerea religiósá*. Numai in acésta convingere aflám respunsulu esactu la întrebárilé cardinale, ménite a ne stepaní si conduce întréga viéti'a, si anume la întrebárilé: cine suntem noi ómenii? ce scopu urmarim prin viétia? si in ce legatura stám cu Domnulu si Stepanulu tuturor celoru vediute si nevediute?

Meritulu principalu alu crestinismulu intru resolvirea aeestor întrebári este, ca a strepus lumea pre unu terenu positivu, neindoiosu, sigilatu cu sange de martiri si afirmatu afara de tóta indoiél'a prin desvoltarea seculara istorica a bisericei lui Christos, cá corporatiune intemeiata de Ddieu spre a garantá omului in eternu adevérulu principiiloru, pre cari le propaga, si a-i formá convingerea religiósá, carea se-lu stepanéscá si conduca spre o tienta sigura in tóte afacerile vietii.

A respunde la întrebárilé de sus este chiamarea teologiei dogmatice, si anume a respunde într'o forma cât mai usióra de întielesu, — formand si edificandu inim'a cetitoriulu cu argumentele positive ale santei scripturi si ale santei traditiuni, si cu marturi'a positiva a bisericei si a desvoltárii istorice a acestei sante si dumnedieesci institutiuni.

Iudecandu din aceste puncte de manecare cartea, de carea vorbim, constatam, ca intrens'a afla cetitoriulu o nimerita solutiune a tuturor întrebáriloru, referitórié la convingerea religiósá, asia precum le-a dat espressioné positiva acestor întrebári biseric'a nóstra ortodoxa in decursulu veacuriloru.

Acésta carte este unu întregu organicu, carele desvólta si convinge, instruéza, si edifica, imbracandu adevérurile cele sublime ale credintiei in form'a pretinsa de stadiulu modernu alu sciintiei.

Dupa o introducere, in carea se tractéza despre obiectulu, conceptulu, isvorulu, impartirea si istori'a teologiei dogmatice, autoriulu imparte acésta carte in doué parti. In partea antaiu tractéza despre „Dumnedieu in sene insusi,“ ér in partea a dou'a trac-

téza „despre activitatea lui Ddieu in esternu,“ si respectivé facia de lume.

In partea prima autoriulu tractéza despre fiienti'a si calitátile lui Ddieu, cá unulu in fiintia, dar intreitu in fecie; si purcediendu dela idei'a fundamentala ca: „cunoscintia a lui Dumnedieu este conditiunea neaperata a unei vietii virtuósé si temeiuulu tuturor virtutiloru,“ espune intr'unu modu claru si esactu doctrin'a bisericei despre fiinti'a si calitátile lui Ddieu, argumentandu in modu nimeritu cu argumentele santei scripturi si ale santei traditiuni adevérurile doctrinei bisericesci, si opumnendu doctrinele gresite, astfelu, ca cetitoriulu cunósce atât doctrin'a bisericei, cât si parerile gresite ivite in decursulu veacuriloru facia de acésta doctrina, precum si modulu, in care biseric'a a contribuit prin puterea si tari'a argumenteloru cuventulu lui Ddieu a sustiené nealterata si in tóta lumin'a si splendórea ei acésta doctrina.

Totu in acésta forma procede autoriulu si in partea a dou'a, in carea espune dogm'a creatiunei in genere, despre creatiunea lumii nevedinte si a lumii materiale, despre omu, despre Ddieu Mantuitoriulu, despre Ddieu Santitoriulu, despre gratia, despre sacramente si despre Ddieu, cá judecatoriulu si resplatitoriulu neamulu omenescu.“

Pentru orientarea publiculu nostru asupra metodulu acestei carti vom estrage din partea a dou'a modulu, cum tractéza autoriulu doctrin'a despre „grati'a dumnedieésca.“

Dupa ce autoriulu espune conceptulu generalu alu gratiei divine, carea o definesce: „bunavointi'a seau“ *favorulu lui Ddieu* catra creaturi si tóte beneficielé dumnedieesci in referintia catra creaturi, ce sunt unu eflucu exclusiv alu bunavointii dumnedieesci, si eschid totu meritulu creaturiloru, — autoriulu imparte grati'a divina in naturala si supranaturala, apoi espune definitiunea gratiei in întielesu dogmaticu, cá: „o putere deosebita supranaturala dumnedieésca, carea se impartasiesce omului gratuitu, numai pentru meritele lui Isus Christos spre santirea lui.“

Dupa acésta definitiune constata autoriulu, ca grati'a dumnedieésca cuprinde in sene urmatórele trei momente:

1. Ea este o putere deosebita dumnedieésca lucrátóre asupra omului si in omu;

2) Grati'a lui Ddieu cá o putere seau lucrare deosebita dumnedieésca se impartasiesce omului gratuit, adeca fara de nici unu meritu din partea lui, numai unicu pentru meritele lui Christos; si

3. Grati'a divina se impartasiesce omului spre santirea lui, adeca cá se se curatiésca de pecate si se se indrepteze inaintea lui Dumnedieu, se se intarésca intru cele bune, si se cascige viéti'a si fericirea cea eterna.“

Dupa acést'a espune autoriulu ideile retacite relative la doctrin'a despre grati'a dumnedieésca si argumentéza doctrin'a bisericei, despre necesitatea gra-

tiei divine, estensiunea gratiei dumnediesci si referinti'a ei catra libertatea omului, natur'a, seau fiinti'a santirei omului pecatosu, si mijlócele impartasirii gratiei dumnediesci, seau sacramentele, pre cari le tractéza apoi din tóte punctele de vedere.

Dupa acestu scurtu estrasu pronunsiandu-ne a-supr'a càrtii, de carea vorbimu, constatàmu urmatórele :

1. Cartea acést'a este scrisa in modu per eminentiam scientificu. Doctrin'a bisericej este espusa in tóta genuinitatea s'a, si pre bas'a desvoltàrii istorice a dogmeloru bisericej ortodocse ;

2. Materi'a dogmatica este espusa si motivata cu tóta claritatea si precisiunea ;

3. Sistem'a adoptata de autoriu representéza pre deplinu stadiulu, in care se gasesce astadi teologi'a cá sciintia, si este prim'a carte scrisa in limb'a romanésca, din ramulu teologiei sistematice, carea corèspunde tuturor cerintieloru unei càrti bune.

Terminàndu felicitàm pre dlu profesoru Voiuti-chi pentru nimerit'a ideia de a revedé si edá acestu opu, a carui necesitate a fostu adenc semtita !

Suveniri de calatoria.

In vér'a trecuta, intr'o di frumósa calatoream cu trasur'a intr'o comuna mai indepartata, unde me chiamau afacerile. Era tocm'a o di de serbatóre. Si dupa amédi cam pre la doue óre cocieriulu meu statú intr'o comuna, cá se chranésca caii. Profitaiu de o-casiune, cá se cunoscú satulu si ómenii mai cu seama, ca erau si ei romani, cá si mine.

Preumblandu-me prin satu voiam se vedu bisericej'a si scól'a, cá se me convingu despre mersulu si progresulu culturalu alu poporului, dar in drumulu meu spre aceste sfinte locasiuri trecui pre langa cas'a comunala. Aci me surprinse sunetulu unei dobe si o mare ingramadire de poporu. Intrebându eu, ca ce este, si de ce se tractéza, mi-se spuse, ca este o licitatiune. Se vinde cas'a si pamentulu unui bietu plugariu de ai nostri pentru datorii. Si cine erau cei cari voiau se cumpere acestu bine. Erau si dintre plugari cátiv'a ; dar nimenea nu credea, ca vre unulu dintre densii va poté cumperá, deórece mai totu pamentulu, cât se vinde de unu timpu incóce lu-cum-pera arendasiulu satului.

Licitatiunea s'a tienut dupa tóte formele, si arendasiulu a cumperat pamentulu.

M'am intreat, cand am vediut acést'a, ca pentru ce ajunge pamentulu romanescu in mani streine ?

Si n'am potut ajunge la alta conclusiune, decât, ca plugarii nostri nu dispunu de capitale, pentru cá in astfeliu de imprejuràri sè se póta ajutá.

M'am necajitu si machuit in inim'a mea, cand am vedietu, cum se imputienéza, si se scurtéza a-verea nationala, *pamentulu stremosiesecu carele representéza munc'a de veacuri a parintiloru si strebuniloru nostri.*

Máchnit, cum eram, am trecut pre langa sfant'a biserica si pre langa scóla. Amendoue aceste locasiuri le-am aflat in stare buna. Am cercetat si pre parintele si invetiatoriulu satului ; si i-am aflat pre amendói, ca sunt ómeni buni si cu multa bunavointia. Si vorbind cu densii le-am spus machnirea mea pentru cele vediute. Erau máchniti si densii de perderea unei pàrti din pamentulu stremosiescu ; dar mi-diceau, ca astadi acestei triste sorti nu i-se mai póte ajutá, pentru ca mai toti ómenii sunt detori pre la diferite bñnci, si ii-omóra cametele si vremurile grele.

Ce eram se-le dicu eu in aceste imprejuràri ! Le-am respunsu, ca dá, grele sunt vremurile, dar póte ca totusi s'ar poté aflá vr'unu modru, prin carele ómenii sè se póta ajutá, nu cumv'a are bisericej'a bani adunati, cá se cumpere averile, ce se vendu, si se nu intre in mani streine ?

Parintele incepù a oftá, cand i-am disu acést'a si apoi cu durere mi-rèspunse : „Are bisericej'a vr'o câteva mii de fiorini, dar inainte de ce amu venita eu in satulu acest'a s'au dat banii imprumutu pre la ómeni fara nici o garantia, cametele nu s'au mai plattitu, si astadi sunt parte mare perduto. Pentru gre-sielele inaintasiloru nostri trebue se suferim noi, si suferé satulu. Acum amu inceputu o alta administrare mai buna a baniloru bisericesci, dar tare me temu, ca este pré tardiu.“

La acestea i-am respunsu parintelui, ca pentru a face bine si pentru a repará unu reu, este mai bine se incepi si tardiu, decât nici odata.

Parintele m'a intielesu, si mi-a spus, ca si densulu este de acésta parere, dar viitoriulu este in man'a lui Dumnedieu.

Cu acestea m'am despartitu de parintele si de invetiatoriulu spre a-mi continuá drumulu.

Mergendu pre cale pana la cocie amu vediutu multe pecate, intre cari celu mai mare era, ca amu vediutu multe gradini spatióse, dar nici un'a nu o amu vediutu lucrata, cum se cuvine, si indata mi-am disu, ca daca acesti ómeni ar avé mai multa carte, si aru fi mai diligenti, atunci nu aru avé detorii. Esindu la campu amu vediutu ca hotariulu satului este mare si are pamentu bunu si roditoriu de felulu lui, dar este reu lucratu.

Asia in gráu amu vediutu, cà este multa polomida, cucuruzulu este reu sapatu si plinu de buruieni, ér islazulu satului plinu de scaeti, de maracini si de mosiróie.

In acestea in tóte amu descoperitu tain'a seraciei si datoriei poporului.

Am trecutú apoi printr'unu unu satu nemtiescu. Aici indata casele erau mai frumóse si mai curate, gradinile bine lucrate, ómenii veseli si curatu imbracati, ér in campu bucate mai bune si pamentu mai bine lucratu.

Astfeliu m'am intaritu de nou in credinti'a, ce o aveam eu si mai nainte, ca la seraciej'a poporului nostru n'a contribuitu atâta vremurile cele grele, pre

cât imprejurarea, ca poporul nu s'a sciutu ajutá pre sene in aceste vremuri grele.

De aceea credint'ia mea între astfelu de imprejurári grele, cum sunt cele de astadi este, cá a-tentiunea bisericeii si a scólei sè se estinda totu mai multu asupra desvoltárii economice a poporului.

Nu este tardiu, pentru a-se poté ajutá poporul, si cá dovéda despre acust'a mi-am adusu aminte de ceea ce am fost vediut la o alta ocaziune.

Am vediut odata unu lacu frumosu artificialu de pesci, cu apa curata si pesci multi si stepanulu lui mi-a spus, ca are multa grije éu pescii, dar are si multu cascade. Intr'altele mi-spuse, ca odata a fost bagat de seama, ca toti pescii din lacu sunt trandavi si molesiti, ba multi din ei se si prepadeau. Mi-a spus apoi, ca in necazulu lui, cá se nu-si pérda iosagulu a intrebat de ómeni esperti in lucrulu acest'a, ca ce se faca, si dupa multa trudu a venit la idei'a, cá se bage in lacu o stiuca. Stiuc'a cá si pesce rapitoriu a inceput a face prada printre pescii din lacu, si in câteva dile, ii-a facut pre toti vioi si veseli.

Asia gandescu eu, ca necazurile de astadi ale poporului lu-va face mai ganditoriu si mai vioiu, ér prin gandire si vioitiune vom scapá de multe perplexitati.

Prescurtare din discursulu presidiale,

cu care s'au deschisu siedintiele adunarei genorale a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu la Fagarasiu in 27/15-Augustu 1889.

In 7. Augustu se implinira 18 ani, de când acésta societate destinata a inainta cultur'a cea a de verata la poporul romanu se bucurase mai anteu de ospitalitatea fratiésca a acestui orasiu pazitu de Ddieu.

Pentru acésta a 28-a adunare genorala a Asociatiunei transilvane i se facu éراسi onórea de a fi invitata la locul acesta, bogatu de reminiscentie istorice, precum prea pucine altele din totu coprinsulu acestei tieri inpresurate de munti.

Pre langa descoperirea recunoscintiei nóstre calduróse ne vom folosi de acésta ospitatitate mai virtosu cu scopu, cá comitetulu D-Vóstra insarcinatu cu purtarea afaceriloru Asociatiunei de preste anu se si dea seama despre activitatea sa si se presente membriloru Asociatiunei o icóna intru tóte credintiósa a starei sale, ceea ce se va intempla indata prin raportulu confratelui si colegului meu secretariu.

Intr'aceea 28 de ani ai existentiei unei societati precum este acést'a a nóstra, facu unu periodu lungu destulu mai virtosu in acestu vécu dominatu de vaporu, de electricitate si de alte minuni ale sciintiei, pentru cá se merite, ba chiaru sè se simtia trebuinti'a de a privi inapoi si a trece cu ochii sufletesci prin revista tóta activitatea Asociatiunei tran-

silvane din acei 28 ani. Pruncii nascuti in anuln nascerei acestui institutu de cultura, cum si aceia cari in 1861 amblau in camasia lunga, astadi sunt juni si barbati in tóta puterea vietiei si ei daca voiescu sè se orientedie in viitoriu, aru face fórté reu daca nu aru intreba, care a fostu trecutulu parintiloru.

Scopulu acestei societati este definitu limpede in statutele sale, cum si sfer'a sa de activitate, care apoi este interpretata cu mai multa precisiune in regulamentulu seu.

Cu ocaziunea frumósei adunari generale din A-brudu celebrate in anuln trecutulu eu mi-am tienutu de datorintia patriotica a trece intru o revista repede activitatea Asociatiunei nóstre desvoltata in cei de antei cincisprediece ani ai vietiei sale. Amu lasatu apoi altoru pene mai viguróse cá se ja la revisiune restulu de 12 ani cu ochiu criticu, inse cu totulu obiectivu alu unui omu cu temperamentu rece, care nu scie nici se iubésca, dara nici se urasca.

In cât pentru mine, Ve rogu, on. domni membri, cá mai virtosu in interesulu generatiuniloru moderne, care ne urmédia nóue betrániloru, se ve tragu luare-aminte la trei momente, cari mie mi se paru de importantia suprema, daca voimu se judecámu dreptu activitatea Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. Acelea trei momente sunt:

1. Epoc'a in care s'a infintiatu acést'a Asociatiune.
2. Program'a s'au sfer'a ei de activitate, pe care Asociatiunea isi propusese a o precurge si realisá.
3. Resultatele ei.

Se vedemu deci mai antaiu, între ce imprejurári traia poporul romanu pe la finea anului 1860 când s'au inaintatu proiectulu de statutele la guvernatorulu principele Lichtenstein cu rugarea cá se le substérna Majestátii Sale pentru preainalt'a si gratiósa confirmare, ceea-ce s'a si intemplatulu prin pré inalt'a decisiune din 6 Septemvrie 1861 spre nespusa bucuri'a nu numai acelorlu 180 de romani cari au subscrisu prim'a petitiune in acésta cauza, ci spre bucuri'a miriadeloru de ómeni, cáti au intielesu la momentu marimea acestui daru alu Augustulu Domnitoriu, unu daru acest'a, de care poporul romanu nu erá dedatu pâna atunci se primésca dela nimeni in 70 de ani. Unu Iosifu II in véculu trecutulu si unu Franciscu-Iosifu in véculu acest'a in modulu loru sublimu de a cugetá au sciutu se dica si natiunei nóstre: Voi cereti se vi se permita a ve cultiva voi in de voi, limb'a, literatur'a vóstra, a ve perfectioná in tóte sciintiele si artele si cu atátu mai virtosu in sciintiele practice. Éta, Eu ve deschidu calea la tóte, cu singur'a conditiune, cá voi se fiti si se remaneti ómeni cu mintea intréga.

Ce nu aru fi datu stabunii noastre înainte cu două si cu trei sute de ani pentru o libertate cum a fostu acést'a ?

(Va armá)

Eschimosii.

(P. S. Aurelianu.)

Dintre tóte vietuítórele nici un'a nu se póte aclimata mai lesne ca omulu. Atát plantele cât si animalele au, pâna la óre-care punctu, regiunile loru determinate; astfelu între animale, maimuti'a si crocodilulu nu voru puté nici odata trái in clim'a nóstra, càci nu potu îndurá frigulu; între plante, cormalulu, vanilia, arborele care produce cafea, portocalii, lamâii asemenea nu se voru poté aclimata la noi, càci frigulu de érna i distruge. Singuru omulu tráiesce, fara esceptiune, in climatele cele mai calde si in cele mai reci, la trespice si la poli. Nu vorbimu de locurile tropice, càci acestea suntu locuite de Europeni; dara chiar regiunile pustii, triste si ingrozítóre dimprejurulu poliloru, isi au locuitorii loru si acésti'a sunt asia numiti Eschimosii. Cine aru fi pututu crede, cà se afla fiintie umane, cari 'si petrecu tóta viéti'a loru pe ghiatia, in frigulu, care inghiatia suflarea? Noi scimu acést'a din carti, inse chiar cetindu, ni se pare, cà suntemu sub impresiunea unei iluziuni, éra nu a unui lucru, care exista intr'adeveru. Si cu tóte acestea, ómenii de rasa nóstra, Francezii, Englezii, au traitu ani întregi in aceste regiuni triste; aruncati de naufragi pe aceste tiermuri, au trebuitu se tráesca câte doi si trei ani, pana ce vr'o nava se-i póta descoperi.

Acésta insusire a omului de a puté trái in tóte climatele si peste totu loculu, in caldurile cele mai mari ca si in gerurile cele mai teribile, ne face se întielegemu si mai bine misiunea, ce provedinti'a i'a insemnatu pe acestu paméntu; ne face se ne convingemu, cà omulu intr'adeveru este destinatu a popula si a civilisá tóta suprafati'a pamentului.

Locuitorii polului, Eschimosii, dupa cum amu disu, au figura turtita, latarétiá, rotunda si aramie inchisa; nasulu micu si turtitu multu; ochii mici si codati. Perulu loru este negru ca pén'a corbului, lungu si incurcatu; pe frunte este taiatu ca la unii din tierani nostri. Barba nu au mai de locu; nisce tulee aspre si rari, de colóre négra si crétiá, pe buz'a superióra si pe barba.

Clim'a cea aspra le impune, ca sè se investmén-teze cu blane si cu pei de paseri. Pantaloni, cari sunt lungi pâna la genunche, sunt de blana. Camesi'a si ismenele sunt de pei de ratia. Cojoculu este de pele de vulpe, cu gluga care i acopere totu capulu, afara de ochi, o parte din orbaji si de gura. Manusile sunt de pele de foca, captusite cu pele de cane, ciorapii sunt de aceiasi materie. Astfelu consumatu Eschimosulu sémana mai multu cu unu ursu, care umbla in două picióre decât unu omu.

Femeile si copii sunt imbracati tot ca barbatii; ele 'si léga perulu de asupr'a capului; vediute in profilu ele presenta trasuri destulu de regulate. Eschimosii locuescu in nisce covergi, séu mai bine dicendu in nisce visuini facute din zapada; in launtru paturile sunt asternute cu blani de ursi si de vulpi, cum si cu pei de ratie si de alte paseri. — Mobiliarulu unei familii se compune dintr'o sanje facuta din óse de animale, din câtiv'a câni, hamuri de pele de foca, ace séu undrele de óse, unu felu de petre, cari le servescu de lampe; in fine din nisce lantiuri si lanci de óse, cu cari se servescu la venatu, in cele mai multe colibi se gasesce si câte o caldare pentru prepararea mán-carii. Foculu ilu facu cu grasime de foca, de morsiú séu de ursu, pe care o punu intr'unu felu de lampe, deasupr'a caror'a se atirna caldarea.

Casatori'a exista la Eschimosii. In genere tatalu fiacaului cauta femeie fiului seu; elu reguléza casatori'a cu parinti fetei. Feciorii, ca se póta sè se însóre, trebuie mai antaiu se devina venatori buni.

Singura grije a acestoru selbatici este, ca se aiba mancare; odata asigurat, petrecu intr'o veselie; sunt ómenii cei mai multiamiti; ridu tóta diua si povestescu la istorii, si mai cu séma istorii, cari se-i face se rida. Acésta veselie, acésta multumire, când omulu locuesce in case de zapada, departe de ori-ce pamentu locuitu, au surprinsu pe toti caletorii, cari iau visitatu.

Barbati, femei si copii, tineri si betrani, nu potu vorbi mai nici odata, fara ca se nu glumésca; ei hihaesc tóta diu'a. Nu le poti face nici o placere mai mare, decât se le dai mán-care si se le spu la glume.

Cu tóta selbateciá loru Eschimosii sunt buni si primitori. Doi nenorociti navigatori, cari scapasera dintr'o corabie innecata, dupa ce petrecusera peste doi ani singuri intr'o scerbura, traindu ca vai de donsi, avura norocu, ca se dee peste ei unu venatoru eschimosu celebru. Acesti nenorociti, dupa ce petrecura mai multe dile cu dinsulu in scorbura loru, D. Eatum, cum ilu numiau ei, îi luá in sani'a s'a si îi duse in satulu seu, adunatura de vr'o 20 de colibe de zapada batuta. Locuitorii din satu le esira înainte cu neveste, cu copii si cu câni. De abia se oprira saniile, si femeile cu copii se gramadire pe lângá densii hihaindu. Indata-i baga in casa, unde-i pofiti se siéda pe blanile de ursu, cu cari era asternutu. Dupa ce le dete se manance, i indemná, sè se culce. Femeile nu sciau cum se-i mai ingrijésca: ele avurá grije, ca înainte de a lasa pe navigatori se se culce, se le schimbe incaltiamintea cea umeda dândule cisme svéntate. Cand incepe sè se rupa ghiati'a, eschimosii pléca toti la venatu, càci atunci se gasescu mai multi morsi si focu. Semnalulu odata dat, toti barbatii si-pregatescu saniile si pléca, acasa remanu numai femeile si copii.

Uneltele loru de vênatu sunt: unditia, lancea si unu felu de latiuiri. Fie-care vênatoriu pandesce, unde este ghiatia crepata, si astépta, pana ce vrunu morsiú séu vr'o foca scóte capulu afara, ca se respire; atunci rapede lancea si decá-lu nimeresce bine, lu-ómóra. Barbatii n'au alta ocupatiune, decât venatulu si ingrijirea cânilor; tot ce privesce ingrijirea din casa, remâne pe sém'a femeiloru.

Venatulu hotaresce loculu, unde se asiéza satele. Eschimosii, indata ce nu mai gasescu venatu, incarca saniile si pléca in alta parte; cu modulu acost'a satele lor se schimbad ela unu locu la altulu, cá colibele pastoriloru.

Carte de cetire de Ioanu Popea.

D i v e r s e.

† *Necrologu.* Inregistrámu cu durere scirea, cà confratele nostru Moise Mladinu, parochu in Curticiu a trecut la cele eterne Mercuri'a trecuta lasandu in celu mai profundu doliu famili'a si pre credintiosii sei.

Remasitiile pamentesci ale defunctului s'au depusu spre odichna eterna Vineri'a trecuta. Servitiulu funebru a fost oficiatu de parintele administratoru prot. Moise Bocsianu, parintele ieromonachu Vasiliu Mangra, si parinti preoti: Leucuti'a si Augustinu Belesiu din Simandu, Ioan Codreanu din Siclau, Gavriela Lazaru din Socodoru, I. Iosif Ardeleanu si Vasiliu Belesiu din Chitighazu, Alecsiu Popovicu din Otlac'a, Iuliu Bragea si Ioan Jercanu din Zarandu, si Terentiu Ursu din Chisineu; ér cantările le-a executatu corulu dela seminariulu diecesanu din Arad sub conducerea dlui prof. de cantu Chicinu.

La finea servitiulu divinu parintele ieromonachu Vasiliu Mangr'a, tiénu o cuventare funebrala fórte acomodata, in carea schitiá pre scurtu biografi'a defunctului, si dete espressiune condolentiei bisericeii pentru tre-

cerea defunctului din acésta viétia ; ér la momentu tienù unu alu doilea discursu funebru parintele Ardeleanu din Chitighazu.

Esprimandu-ne si noi condolenti'a facia de famili'a remasa in doliu, reposatului i-dicem :

Fie-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

A V I S.

Aducu la cunoscinti'a onoratului publicu, cumcà

cancelari'a mea advocatiale

din Dev'a am transpus'o la Arad [strad'a bisericiei (templom-utca, Kirchengasse) nrulu 10, cas'a propria], unde la 1. Octomvre a. c. o voiu deschide.

Arad, Septemvre 1889.

Dr. Lazar Petco,
advocatu.

C O N C U R S E.

Conform ordinatiunei Veneratului Consistoriu se escrie pe statiunea invetiatorésca din **Seleusiu-Cigherelu**, dela scól'a II-a din partea Seleusiuului, cu terminu de alegere pe **15/27 Octomvre a. c.**

Emolumintele sunt :

1) In bani gat'a 250 fl. 2) $\frac{1}{4}$ sesiune pamentu aratoriu si o cânepisce. 3) 8 orgii de lemne din care 4 sunt pentru scóla. 4) pentru familie 10 fl. 5) pentru scripturistica 10 fl. 6) pentru conferintie diurna si carausia. 7) quartiru cu gradina de legume.

Recursele ajustate conform prescrielor stat. org. adresate comitetului parochialu, se se tramita P. O. D. protopresviteru si inspectoru de scóle Ioanu Cornea in B. Ineu (Ienopolea) recurentele avédu a se presenta in vre-o Dumineca ori serbatóre la sft'a biserica, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Datu din siedinti'a comitetului parochialu tienuta la 13/25 Septemvrie 1889.

Parteniu Zaslo, m. p.
presiedinte.

Julianu Butariu, m. p.
notariu.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu, dela scól'a gr. or. romana din comun'a **Spat'a**, protopresviteratulu si inspectoratulu Lipovei, se escrie concursu cu terminu de **30 de zile dela prim'a publicare.**

Emolumintele sunt :

In bani gata 120 fl. v. a. In bucate 10 chible de grau si 20 de chible de cucuruзу. 4 jugere de pamentu parte aratoriu, parte fenatiu, 8. stangeni de lemne din care se va incaldi si scóla, pentru familiasu 10 fl. pentru conferintie 5 fl. pentru scripturistica 5 fl. cortelu liberu cu gradina de iegumi de 800 stangeni.

Recursele instruite conformu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu din Spat'a, se se tramita parintelui Cristoforu Giuchiciu in Banat-Lippa si pana la terminulu de alegere au se se presinte in vre-o Dumineca in sf. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Spat'a, 14. Septemvre 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **CRISTOFORU GIUCHICIU, m. p.**
inspectoru de scóle.

Pe bas'a ordinatiunei Ven. Consistoriu Aradanu Nr. 3257 din 1889 se escrie concursu pentru ocuparea postului de invetiátóre dela scól'a gr. orient. romána de fete din comuna **Agrisiu** cu terminu de alegere pe **14. Octomvre st. v. 1889.**

Emoluminte :

a) Salariu banalu 350 fl., b) pentru quartiru, si pana când comun'a va fi in stare al dá in natura 50 fl., c) 5 (cinci) orgii lemne, numai pentru invetiátóre, seu in natura, seu in bani, dupa pretulu magazinei dominiale din locu, d) pentru conferintiele anuale 10 fl., e) spelele scripturistice le supórta epitropi'a cultuala, f) curatitulu si incalditulu salei de invetiamentu este a curatorelui scolaru, sub ingrijirea invetiátorei si-a epitropului cultuala.

Aspirantele — care au se fie femei nemaritate, devenindu alese, si maritându-se ca invetiátóre, postul ocupatu se va considera ve vacantu — sunt avisate a-si suscerne petitiunile loru adresate comitetului parochialu din **Agris**, protopresviterulu **Giorgiu Popoviciu** in **Siria (Világos)** pana in 10 Octomvre st. v. a. c. dovedindu ca sunt románe de rel. gr. orient., ca au prestatu esamenulu de calificatiune si cel'a din limba maghiara, si ca ce conquita au. Intre competente vor fi preferite cele cu classe.

Recurentele sunt pofite a se presenta in fati'a locului in atare dumineca seu serbatóre pana in diu'a alegerii.

Agrisiu, la 3. Septemvre 1889.

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu concernintele inspectoru.

—□—

Se publica concursu pentru urmatórele statii invetiatoresci din inspectoratulu Pestesiuului (Cottulu Bihor) si anum :

Sacadatu cu salariu anualu de 300 fl. v., quartiru liberu si stólele cantorale usuat.

Pestesiu cu salariu anualu de 300 fl. v. a., quartiru liberu cu gradina de legume, stólele cantorale usuat si 1 stángenu de lemne.

Husasesu cu salariu anualu de 100 fl. v. a., folosirea aloru 9 jugere de pamentu, quartiru liberu cu gradina de legume si stólele cantorale usuat.

Recurentii au a produce testimoniu despre absolvirea preparandiei, ér intru o dumineca ori serbatóre se se presenteze in propus'a-si statiune spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipiculu bisericescu pana la espirarea terminulu de 30 de zile dela prima publicare, subscrisului in **Lugasiulu** de sus posta ultima **Elesd.**

Pentru Comitetele parochiale :

Teodoru Filápu, m. p.

protopresviteru inspectoru scolaru.

—□—

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scóla de fete din **Fibisiu** se escrie concursu.

Salariu anualu : 180 fl. 90 cr., 28 hectolitru gráu, 24 metri de lemne, din cari se va incaldi si scóla, pausalu pentru conferintie 6 fl., quartiru frumosu si spatiosu cu gradina pentru iegumi.

Recurentii se se presenteze in vreo dumineca seu serbatóre la santa biserica se-si arete desteritatea in cantare si in tipicu, éra recursele ajustate dupa recerintie, cu testimoniu de calificatiune invetiátoreasca si cu testimoniu de limba maghiara se la substérna subscrisului inspectoru de scóle per **Vinga** in **Seceani** pana in **8. Octombre a. c.**

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu mine : **IOSIFU GRADINARIU, m. p.**
inspect. de scóle.

—□—

Se publica concursu pentru postulu de invetiatorésa la scól'a de fetitie gr. or. rom. de nou infiintata in comun'a **Chitighazu** (Kétegyháza), cu terminu de alegere pe **Duminec'a din 1. Octomvre st. v. 1889.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt :

1) 250 fl. v. a. — 2) $\frac{1}{5}$ parte din interesele fondatiunei de 1785 fl. a contelui Almásy menita pentru ajutorarea preotiloru si invetiatoriloru din locu. — 3) 5 stánjeni de lemne metrice, din care se va incaldi si scól'a. — 4) 16 fl. v. a. pentru conferintie, mai de parte famulati'a si scripturistica cât va cere trebuint'a, cuartiru liberu cu 2 chilii, camara, si gradina pentru legumi.

Recursele ajustate conform prescrizeloru stat. org. si a §-lui 6. art. XVIII. din 1879. adresate comitetulu parochialu sè se trimita Magnificuluu Domnu protopopu si inspectoru de scóle Petru Chirilescu, in Kétegyháza (Chitighazu) pâna inclusive la **28. Septemvrie st. v. 1889.** avënd recurentele a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in st. biserica din locu spre a se areta poporulu.

Din siedinti'a comit. paroch. tienuta estraordinariu la 14/26. Augustu 1889.

Vasiliu Belesiu, m. p.,
pres. comit. paroch.

Stefanu Dolga, m. p.,
notariu comit. par.

Cu invoicea mea : **PETRU CHIRILESCU**, protopopu inspectoru scol.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea parochiei vacante de clas'a III. **F.-Osiorheiu** cu fili'a **Fugheu**, protopresviteratulu Oradii-mari, cu terminu de alegere pe **3/20. Octomvre 1889.**

Emolumintele sunt :

I. Din comun'a matre **F.-Osiorheiu** :

a) Cas'a parochiala cu intravilanulu pretiuuta in 60 fl. — b) $3\frac{1}{4}$ jugere catastrale pamentu aratoriu, si unu fénatiu 56 fl. — c) Dreptulu de pasiunatu pentru 10 vite, 10 fl. — d) Birulu 12 cubule cucuruza sfarmatu 60 fl. — e) Dela 40 numeri câte o di de lucru 16 fl. — f) Din stóle 45 fl.

II. Din fili'a **Fugheu** :

g) Intravilanulu parochialu computatu in 16 fl. — h) $3\frac{1}{2}$ jugere catastrale pamentu aratoriu, si unu fénatiu 65 fl. — i) Dreptulu de pasiunatu pentru 5 vite 5 fl. — j) Birulu 7 cubule cucuruza 35 fl. — k) Dela 25 numeri câte o di de lucru 10 fl. — l) Din stóle 25 fl. Venitululu totalu face 403 fl. v. a.

Recursele ajustate conform prescrizeloru Stat. org., pana la 4/16. Octemvre sè se trimita subscrisuluu in Oradea-mare (N. magyar utca 22. sz.) avëndu recurentii a se presentá in St. biserica din **F.-Osiorheiu**, spre a-si areta desteritate in cele bisericesci.

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu : **TOM'A PACALA**, m. p., protopresv.

—□—

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Bucea**, inspectoratulu Pestesiuului (Cottulu Bihoru) se escrie concursu cu terminu de alegere pe **Dumineca in 24. Septemvre (6. Octomvre)** in cara di va fi si alegerea.

Emolumintele sunt :

1) In bani gat'a 180 fl. v. a. — 2) Folosirea gradinei de legumi pretiuuta in 5 fl. — 3) Cuartiru liberu si lemnele de trebuintia.

Dela aspiranti se pretinde :

a) Testimoniu preparandialu.
b) Testimoniu de calificatiune totu astfelu si din limb'a magiara.

Recursele ajustate cuviinciosu, si adresate catra comitetulu parochialu sè se trimita subscrisuluu in Lugasiulu de sus p. u. Élesd, ér recurentii au sè se presenteze in

vre-o Duminec'a ori serbatóre in biserica din **Bucea** spre a-si areta desteritatea in cele bisericesci, precum si a se face cunoscutu poporulu.

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu : **TEODORU FILIPU**, m. p., protopopu inspectoru de scóle.

—□—

Se publica concursu pre statiunea invetiatorésca din comun'a **Zimbru**, protopresviteratulu Halmagiului cerculu inspectoratu scolariu Iosasielu, cu terminu de alegere pe **25. Septemvre st. v. a. c.**

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt : a) in bani gat'a 300 fl. v. a. b) 12 stánjeni de lemne, din cari are a se incaldi si scól'a, c) pentru scripturistica 5 fl. d) pentru conferintia 5 fl. e) pentru curatoratu 6 fl. v. a. f) cuartiru bunu si gradina, g) dela inmormentari mari 50 cr. éra dela mici 20 cr. h) dela liturgii pentru vii si morti 50 cr.

Dela recurenti se pretinde se produca :

1) Estrasu de botezu, 2) Testimoniu despre absolvarea sciintieloru pedagogice cu calculu bunu, 3) Atestatu de moralitate.

Voru fi preferiti si alesi definitiv, cei cu calificatiunea prescisa de lege, déca se voru presentá in persóna spre a se face cunoscuti poporulu.

Recursele astfelu construite sè se tramita **M. On, Domnu Georgiu Lupsi'a**, inspectoru scolariu per **Al-csill** in Dieci.

Zimbru, la 23. Augustu 1889.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Seracu, m. p.
preotu pres. com. parochialu.

In contielegere cu : **GEORGIU LUPSI'A**, m. p. preotu si inspectoru scolaru.

—□—

Conform decisuluu venerabiluluu consistoriuu dtto 18. Augustu a. c. Nr. 3163 pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din **Cermeiu**, (inspectoratulu Siepreusiuului, protopopiatulu Borosineului) devenita vacanta prin renunciarea si intrarea in pensiune a invetiatoruluu **Nicolau Albu**, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **24. Septemvre st. v. a. c.** pe langa urmatoarele emoluminte :

1) In bani gata 120 fl. — 2) In naturale 14 sin. grâu si 6 sin. cucuruza. — 3) Lemne 12 orgi, din care are a se incaldi si scóla. — 4) Pentru conferintie 10 fl. — 5) Pentru scripturistica 5 fl. — 6) Dela tóta cas'a 18 cr. pentru fênu. — Cuartiru liberu cu gradina de legumi. — 8) La inmormentari unde va fi pofitu, la prohodulu mare 60 cr., la celu micu 30 cr. — 9) Pentru incalditul si curatitululu scólei se va ingriji comun'a.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se documenteze, ca posedu testimoniu preparandialu, de calificatiune, din limb'a magiara si celu putienu 2. classe gimnasiale, ér cei ce vor dovedi ca sunt in stare a conduce si corul vocalu vor fi preferiti.

Recursele astfelu instruate si adresate comit. par. din **Cermeiu**, sunt a se trimita subscrisuluu inspectoru scol. in **Miske p. u. N.-Zerénd** pana in 21 Septemvre avëndu recurentii in vre-o Dumineca ori serbatóre a se presentá la biserica, pentru a-si areta desteritatea in cantarile rituali.

Cermeiu, 27. Augustu 1889. st. v.

Comitetulu parochialu :

In contielegere cu mine : **IOANU AVRAMU**, m. p. parochu si inspectoru scolariu.

—□—